

Informacija apie Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2018 m. liepos 24 d. pažymoje Nr. 4D-2018/2-516 pateiktos rekomendacijos nagrinėjimo ir įgyvendinimo rezultatus

Vidaus reikalų ministerijoje (toliau – VRM) 2018 m. liepos 26 d. gauta Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2018 m. liepos 24 d. pažyma Nr. 4D-2018/2-516 „Dėl G.K. skundo prieš Vilniaus miesto savivaldybės administraciją“ (toliau – Pažyma).

VRM, įvertinusi Pažymos 20 punkte pateiktą rekomendaciją tobulinti teisinį reglamentavimą, susijusį su asmenų, laikomų tardymo izoliatoriuose ar pataisos namuose, gyvenamosios vietos deklaravimu, aiškiai įtvirtinant pirmiau minėtų asmenų gyvenamosios vietos deklaravimo tvarką, taip pat susipažinusi su Seimo kontrolierių tirtame G. K. skunde išdėstytais aplinkybėmis ir sistemiškai įvertinusi asmenų, laikomų tardymo izoliatoriuose ar pataisos namuose, pareigos deklaruoti gyvenamąją vietą įgyvendinimo teisinį reguliavimą, nuosekliai ir principingai laikėsi nuomonės, kad Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas aiškiai ir nedviprasmiškai reglamentuoja asmenų, laikomų tardymo izoliatoriuose ir pataisos įstaigose, pareigą deklaruoti gyvenamąją vietą. Seimo kontrolieriaus Pažymoje nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumai (*inter alia* nėra nustatytos aiškios asmenų, laikomų tardymo izoliatoriuose ir pataisos namuose, gyvenamosios vietos deklaravimo tvarkos, <...> neaišku, kaip ir koku būdu šie asmenys gali pateikti deklaravimo įstaigai gyvenamosios vietos deklaraciją, <...> koku būdu tokiais atvejais turėtų būti nustatomas asmens tapatybės tikrumas), kyla ne iš Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo, bet iš teisinio reguliavimo, nustatyto Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklėse, patvirtintose VĮ Registrų centro direktoriaus 2018 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-24.

VRM savo nuomonę dėl šių visuomeninių santykių teisinio reguliavimo tobulinimo būtinumo, keičiant ne Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą, bet VĮ Registrų centro direktoriaus įsakymu tvirtinamas Gyvenamosios vietos deklaravimo taisykles, buvo išdėčiusi šiuose savo raštuose: 2018 gegužės 31 d. rašte Nr. 1D-2814, adresuotame Seimo kontrolieriui, 2018 m. rugsėjo 4 d. rašte Nr. 1D-4402 ir 2018 m. lapkričio 13 d. rašte Nr. 1D-5579, adresuotuose Seimo kontrolieriui, VĮ Registrų centras ir Teisingumo ministerijai.

Konstatuotina, kad VRM, vykdydama Seimo kontrolieriaus Pažymos 20 punkte pateiktą rekomendaciją, pagal kompetenciją ėmėsi visų priemonių, kad ši rekomendacija būtų įgyvendinta.

Siekdama, kad Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatyta pareiga asmenims, laikomiems tardymo izoliatoriuose ir pataisos įstaigose, deklaruoti gyvenamąją vietą, būtų tinkamai įgyvendinama, VRM 2019 m. vasario 22 d. raštu Nr. 1D-1045 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę (rašto kopijos Seimo kontrolieriui M. Vainiutei, VĮ Registrų centrui ir Teisingumo ministerijai), prašydama Vyriausybės pavesti Lietuvos Respublikos gyventojų registro valdytojui užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojas pakeistų Gyvenamosios vietos deklaravimo taisykles ir taip būtų įgyvendinta Seimo kontrolieriaus rekomendacija ir užtikrinta žmogaus teisių apsauga.

Vykdamas Vyriausybės pavedimą, kurį iniciavo VRM, Valstybės įmonės Registrų centro generalinio direktoriaus 2019 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. VE-56 (1.3 E) „Dėl Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2018 m. sausio 15 d. įsakymo Nr. V-24 „Dėl Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo atitinkamai pakeistos Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklės: jos papildytos 16.7 papunkčiu, nustatančiu kad „asmens, laikomi tardymo izoliatoriuose ir pataisos įstaigose, užpildytą gyvenamosios vietos deklaraciją savo gyvenamosios vietos deklaravimo įstaigai išsiunčia paštu. Jeigu asmens nėra patalpos ar pastato, kuriame gyvena, savininkai ar bendraturčiai, kartu su deklaracija turi būti pateikiami Taisyklių 17.8–17.10 papunkčiuose nurodyti dokumentai arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos jų kopijos“ ir pakeistas 45.2 papunktis, nustatant, kad „gyvenamosios patalpos savininko (bendraturčio) įgaliojimas turi būti patvirtintas – asmenų, esančių laisvės atėmimo vietose, – laisvės atėmimo vietos vadovo“.